

Győri Ítéltábla

Az ügy száma: Pf.II.20.155/2025/6-I.

A felperes: Felperes1

(cím2)

A felperes képviselője: dr. Takács Zoltán ügyvéd

(cím3)

Az alperes: Alperes1

(cím1)

Az alperes képviselője: dr. Békefi Anett ügyvéd

(Cím4)

A per tárgya: személyiségi jogok megsértéséből eredő igény

Az elsőfokú bíróság neve és fellebbezéssel támadott határozatának száma:

Győri Törvényszék

P.20.164/2025/6.

A fellebbezést előterjesztő fél és a fellebbezés sorszáma:

felperes, 7. sorszám

Í t é l e t

Az ítéltábla az elsőfokú ítélet megfellebbezett részében, a per főtárgya tekintetében helybenhagyja.

A felperes által az állam javára az elsőfokú ítélet szerint fizetendő feljegyzett eljárási illeték összegét 112.500,- (száztizenkettőezer-ötszáz) Ft-ra felemeli.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 230.000,- (kétszázharmincezer) Ft másodfokú perköltséget.

Az ítéltábla kötelezi a felperest fizessen meg az ítélet jogerőre emelkedését követő 60 napon belül 48.000,- (negyvennyolcezer) Ft feljegyzett fellebbezési illetéket az állami adó- és vámhatóság 10032000-01070044-09060018 számú illetékbevételi számlájára.

Az eljárási illeték megfizetése során közleményként fel kell tüntetni a jogerős bírósági határozatot hozó bíróság megnevezését, a bírósági ügyszámot, valamint a fizetésre kötelezett adószámát vagy adóazonosító jelét.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

[1] Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a peres felek egymással szemközti családi házban laknak. Jelen per alperese személyiségi jogai megsértésével kapcsolatos igény érvényesítése végett a jelen per felperesével szemben pert indított, amelyben azt állította, hogy a felperes engedélye nélkül 2024. november 12. napjától 2025. március 11. napjáig folyamatosan videofelvételeket készített róla. A felperes állítása szerint a hivatkozott időszakban nem készített semmilyen felvételt az alperesről. Az alperes a peres eljárásban bizonyítékként csatolta az élettársa által készített videofelvételeket, amelyeken a felperes és az alperes láthatóak, ahogy az alperes megérkezik gépkocsival a családi házához, kiszáll az autóból és megjelenik a felperes.

[2] A felperes megváltoztatott keresetében kérte annak megállapítását, hogy az alperes megsértette a felperes képmáshoz való jogát azzal, hogy róla 2024. november 12. napjától 21 alkalommal videofelvételt készített és használt fel a hozzájárulása nélkül. Kérte az alperest a jogsértés abbahagyására kötelezni és a további jogsértéstől eltiltani. A felperes hivatkozott a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) Ptk. 2:48.§-ára, az alperes által a Győri Törvényszék P.20.461/2024. számú peres eljárásban alperes által csatolt videofelvételekre.

[3] Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Előadta, hogy a Győri Törvényszék előtti P.20.461/2024. számú peres eljárásában a csatolt videofelvételekkel azt kívánta igazolni, hogy a felperes őt folyamatosan háborgatja, róla videofelvételeket készít. Kizárólag saját jogos érdeke védelme érdekében a peres eljárásban, illetőleg közjegyzői és rendőrségi eljárásban használta a felvételeket.

[4] Az elsőfokú bíróság fellebbezéssel támadott ítéletével a keresetet elutasította. Kötelezte a felperest az alperes részére 210.000,- Ft perköltség, az állam javára 31.500,- Ft meg nem fizetett illeték megfizetésére. Rögzítette, hogy a peres felek egyezően nyilatkoztak arról, hogy a hivatkozott felvételeket az alperes csatolta a Győri Törvényszék P.20.461/2024. sorszámú peres eljárásában, azokon a felperes és az alperes látható, ahogy az alperes megérkezik gépkocsival a családi házához és kiszáll az autóból, megjelenik a felperes. A videófelveleteken látható az elkészítésük módja, a peres felek viselkedésének dokumentáltságából következően (mely peres felet hogyan mutatja meg a felvétel) nyilvánvaló az, hogy azokat nem az alperes készítette, nem is készíthette, hiszen az alperes ugyanúgy szerepel a felvételeken. Azt, hogy a videófelveleteket nem az alperes készítette, a perben a felperes sem vitatta. A hivatkozott videófelveleteket az alperes csatolta be a Győri Törvényszék P.20.461/2024. számú peres eljárásában annak bizonyítására, hogy a felperes felvételeket készített róla. Az alperesnek ezen peres eljárásban – a felperes vitatására figyelemmel – bizonyítania kellett az általa állított felperesi jogsértő magatartást: azt, hogy a felperes videófelveleteket készített róla. Az alperes által becsatolt felvételek egyetlen megfelelő eszközként voltak képesek a felperes hivatkozott magatartását megfelelően rögzíteni. A felvételek a felperesi vitatott tevékenység megjelenítésén túlmenően egyéb, személyiségi jogokat sértő módon, helyzetben a felperest nem ábrázolták, azok kizárólag a felperesnek a peres eljárásban bizonyítandó magatartását rögzítették. A felvételek a felperes hozzájárulása nélkül készültek ugyan, azonban azok felhasználására kizárólag a felperes peres eljárásban tett nyilatkozatának cáfolata, az alperes tényállításának bizonyítása végett került sor. A törvényszék a BDT 2018.3877. számú eseti döntés hivatkozásával azzal érvelt, hogy a felperes a magatartását megfelelően dokumentálni képes felvételek felhasználása körében eredménnyel nem hivatkozhat a saját személyiségi jogai megsértésére. A felperes által hivatkozott alperesi magatartással a felperes személyiségi jogai nem sérültek, a felperes keresete alaptalan.

[5] Az elsőfokú ítélettel szemben a felperes terjesztett elő fellebbezést, melyben elsődlegesen az elsőfokú határozat megváltoztatását, annak megállapítását kérte, hogy az alperes a videófelveletek felhasználásával megsértette a képmáshoz való személyiségi jogát. Másodlagos fellebbezési kérelme az elsőfokú határozat hatályon kívül helyezésére irányult. A felperes megismételte, fenntartotta tényelődadását és jogi érvelését, miszerint az alperes megsértette a felperes Ptk. 2:43. § g) pontjában nevesített személyiségi jogát. Az alperes által perben csatolt videófelveletek felhasználásához a felperes nem adott hozzájárulást. A polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) bizonyításra vonatkozó szabályainak idézése, a Pp. 269. § rendelkezéseinek hivatkozása mellett kifejtette, hogy a Győri Törvényszék előtt folyt P.20.461/2024. számú perben az eljárás anyagává tett videófelveletek a Pp. 269. § (1) bekezdés c)-d) pontja alapján jogsértőek és a Pp. 269. § (4) bekezdésében írt kivételek hiányában azok nem voltak felhasználhatók a peres eljárásban, azokat a bíróság bizonyítékként nem vehette volna figyelembe. A Kúria Pfv.I.20.050/2024/4. számú határozatának idézése mellett azzal érvelt, hogy a bíróságnak a jogsértő bizonyítási eszköz felhasználhatóságáról mérlegelési jogkörében kell határoznia. Indokolja a felhasználhatóságot, ha a perben érvényesített jog megítélése és az alapul szolgáló tényállás teljeskörű feltárása érdekében szükséges a figyelembevétel és a bizonyítási eszközt előterjesztő fél ellenfelének ezzel okozott jogsérelem nem aránytalan. Jelen esetben ezen feltételek nem álltak fenn.

[6] Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú határozat helybenhagyását kérte. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy a felvételek

ugyan a felperes hozzájárulása nélkül készültek, azonban azok felhasználására kizárólag a felperes peres eljárásban tett nyilatkozatának cáfolata, a tényállítása bizonyítása végett került sor. Ezért a felperes a magatartását megfelelően dokumentálni képes felvételek felhasználása körében eredménnyel nem hivatkozhat a saját személyiségi jogai megsértésére. Megismételte, fenntartotta azon érvelését, hogy kizárólag azért dokumentálta a felperes cselekvőségét videófelvevővel, hogy az általa és az élettársa által kezdeményezett polgári és büntetőeljárásokban igazolni tudják, hogy a felperes és házastársa őket napi rendszerességgel, tartósan háborgatja, a mindennapi életvitelükbe önkényesen beavatkoznak. Ezen bizonyítékok hiányában nem tudták volna igazolni állításukat, hiszen a felperes és házastársa is tagadták, hogy bármit elkövettek volna a sérelmükre. Az EBH2000.296. és a BDT2011.2442. számú eseti döntésekre hivatkozva azzal érvelt, hogy a rejtett kamerával készített videófelvétel is felhasználható büntetőeljárásban bizonyítékként, illetve nem minősül visszaélésnek a képfelvétel készítése, felhasználása, ha a jogsértés bizonyítása érdekében közérdekből, vagy jogos magánérdekből kerül rá sor, feltéve, hogy a képmás vagy hangfelvétel készítése vagy felhasználása a bizonyítani kívánt jogsértéshez képest nem okoz aránytalan sérelmet. Nem minősíthető aránytalan sérelemként a felperes esetében, hogy megdőlt a szavahihetősége az ellene folyamatban lévő eljárásokban, hiszen eleve elvárható lett volna tőle, hogy támogassa az eljárást igazmondásával, ez azonban nem valósult meg. A jogosulatlanul rögzített felvétel anélkül, hogy az személyhez fűződő jogot sértene, perbeli bizonyítékként felhasználható a valós tényállás és az igazság kiderítése és érvényesítése érdekében (BDT2009.2126.). A felperes jogszabályokat nem tisztelő, figyelmen kívül hagyó, arrogáns magatartását jelzi, hogy nem hagyott fel családjá napi szintű zaklatásával és még ő hivatkozik a személyiségi jogainak sérelmére, amellet, hogy az egyes eljárásokban eltérő nyilatkozatokat tesz annak megfelelően, hogy az aktuális érdeke miként alakul. A felperes a Ptk. 1:5. § (1) bekezdésének elvét megsértve, visszaélészerűen próbálja gyakorolni jogait.

[7] Az ítéltábla az elsőfokú határozatot a Pp. 370. § (1) bekezdése alapján a fellebbezési kérelem és ellenkérelem korlátai között bírálta felül, így az nem érintette a jogsértőként hivatkozott felvétel készítésével összefüggő, illetőleg a jogsértés abbahagyására, a további jogsértéstől való eltiltásra irányuló keresetet elutasító ítéleti döntést.

[8] Az ekként korlátozott felülbírálat alapján a fellebbezés nem alapos.

[9] Az alperes fellebbezésében az elsőfokú határozat hatályon kívül helyezését eredményező okot, eljárási szabálysértést nem jelölt meg. Azon érvelése, hogy az elsőfokú bíróság az előzményi eljárásban az eljárási törvény rendelkezéseit megsértve jogsértő bizonyítékot fogadott be, jelen eljárásban eljárási szabálysértésként nem vehető figyelembe. Hatályon kívül helyezés okául csak olyan eljárási szabálysértés szolgálhat, amely abban az eljárásban állapítható meg, amelyben a fellebbezéssel támadott határozat született.

[10] A személyiségi jog megsértésére, a jogkövetkezmények alkalmazására vonatkozó jogszabályi rendelkezések esetleges téves alkalmazása pedig az elsőfokú ítélet érdemi felülbírálata körében értékelendő és legfeljebb az elsőfokú határozat megváltoztatását eredményezheti. Az ítéltábla hivatalból sem észlelt olyan okot, amely az elsőfokú határozat hatályon kívül helyezésére vezethetett volna, ezért az elsőfokú ítéletet érdemben bírálta felül.

[11] Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, helyes jogi következtetést vont le a visszaélésszerű alperesi magatartás hiányára és erre alapítottnan érdemben helyes döntést hozott, amikor a keresetet elutasította. Az alperes fellebbezésében nem hivatkozott olyan tényre, körülményre, amely az érdemben helyes elsőfokú határozat megváltoztatására alapot adna.

[12] Az ítéltábla az érdemi döntés indokaival is egyetért, azok teljeskörű megismétlése nélkül a fellebbezésben foglaltakra figyelemmel az alábbiakat hangsúlyozza.

[13] Az 1959. évi IV. törvény (régí Ptk.) 80. §-a a jelenleg hatályos Ptk-hoz képest eltérően szabályozta a képmáshoz és hangfelvételhez való személyiségi jog védelmét, kifejezetten a visszaélésszerű felvétel készítést, felhasználást, bármiféle visszaélésszerű cselekményt minősített személyhez fűződő jogot sértőnek. A Ptk. 2:48.§-a szerinti törvényszöveg a „visszaélést” mint a jogsértés feltételét már nem tartalmazza. A bírói gyakorlat az új Ptk. vonatkozásában is irányadónak tekinti azokat a döntéseket, melyek szerint melyek szerint visszaélésszerű joggyakorlás hiányában a képmáshoz fűződő személyiségi jog sérelme nem állapítható meg. (BDT2018.3877).

[14] A Ptk. 2:42.§-hoz fűződő kommentár szerint a személyiségi jog abszolút szerkezetű jog, a személy mindenkitől követelheti személyhez fűződő jogainak tiszteletben tartását. A személyiségi jogok gyakorlása, illetve az azok alapján történő igényérvényesítés ugyanakkor a jogviszony alapvetően abszolút jellegének ellenére sem járhat más személyek jogainak és jogi érdekeinek sérelmével (Nagykommentár a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvényhez Szerkesztette: Vékás Lajos / Gárdos Péter). Amikor a jogvédte érdekét érvényesítő fél az ellenérdekű fél jogsértő magatartását, nyilatkozatát rögzítő felvételt peres eljárásban saját állítása igazolására használja fel, az igényérvényesítő jogszabály által védett érdeke konkurál az ellenfél személyiségi jogával.

[15] A két ellentétes érdek közötti ütközés az érdekmérlegeléssel oldható fel. A Ptk. hatálybalépését követően is irányadónak tekinthető töretlen bírói gyakorlat szerint nem minősül visszaélésnek a kép- és hangfelvétel készítése, illetőleg felhasználása, ha arra közvetlenül fenyegető vagy már bekövetkezett jogsértés bizonyítása céljából köz- vagy jogos magánérdekből került sor, feltéve, hogy ennek készítése vagy felhasználása a bizonyítani kívánt jogsértéshez képest nem okoz aránytalan sérelmet (BDT2011.2442., BDT2014.3076. BDT2018.3877.). A hozzájárulás nélkül rögzített kép- és hangfelvétel polgári perben való felhasználása nem sért személyiségi jogot, ha kizárólag az ellenérdekű fél perben tett valótlan nyilatkozatának cáfolatát és annak bizonyítását szolgálja a felhasználó méltányolható magánérdekének védelmében.

[16] A konkrét esetben azt a felperes sem vitatta, hogy a felvételek felhasználására kizárólag a perben, illetve jegyzői, rendőrségi eljárásban került sor (utóbbi két eljárásban történő felhasználásra a felperes nem is hivatkozott). A jelen per előzménye, hogy a felperes jogsértően járt el, amikor jelen per alpereséről a hozzájárulása nélkül felvételeket készített, a jogsértést jogerős bírósági ítélet megállapította. Az alperes a felperesről készült, jelen per tárgyát képező felvételeket jogos magánérdekből használta csak fel, jelen per felperesének tagadásának, vitatásának cáfolatára, jelen per felperese jogsértő magatartásának igazolására. Az elsőfokú bíróság helyesen rögzítette, hogy az alperes az őt ért személyiségi jogi jogsértést

egyéb módon nem tudta volna hitelt érdemlően bizonyítani. A felvételek felhasználása nem okozott jelen per felperese számára aránytalan sérelmet. A felvételek a felperest nem ábrázolják hátrányos, megalázó helyzetben, kizárólag a jogsértő magatartását dokumentálják. Nem állapítható meg tehát visszaélészerű magatartás az alperes oldalán.

[17] Helytállóan hivatkozott arra az alperes az elsőfokú eljárásban és fellebbezési ellenkérelmében, hogy a személyiségvédelem eszközeit sem lehet visszaélészerűen gyakorolni. Joggal való visszaélésnek minősül (Ptk. 1:5. §), ha valaki azzal a céllal hivatkozik személyiségi jogi sérelemre, személyiségvédelemre, érvényesít e körben igényt, hogy azzal saját személyiségi jogot sértő magatartásának bizonyítását ellehetetlenítse, akadályozza, hogy mentesüljön saját jogsértő magatartásának törvényi következményei alól (BDT2009. 2126.).

[18] A felperes a fellebbezésben az érdemi döntés megalapozatlansága körében is hivatkozott a Pp. 269. § (4) bekezdésének sérelmére a P.20.461/2024. számú eljárásban. A Pp. 369. (3) bekezdéséből következően az érdemi felülbírálat körén kívül esik, hogy az előzményi eljárásban történt-e eljárási szabálysértés. A teljesség kedvéért utal az ítéltábla arra, hogy a Pf.II.20.128/2025/6-I. számú ítéletében kifejtettek szerint a bíróság a Pp. 269.§ (4) bekezdésének alkalmazása körében kizárólag azt vizsgálja, a jogsértőként hivatkozott bizonyíték az eljárásban felhasználható volt-e. Nem foglal állást abban a kérdésben, hogy a bizonyíték keletkezése, előállítása, megszerzése, felhasználása ténylegesen megvalósított-e személyiségi jogsértést. Utóbbi kérdés képezi a jelen per tárgyát. Mindezekből következően a jelen másodfokú eljárásban egy másik per eljárásjogi felülbírálatára eleve nincs lehetőség. A másodfokú bíróság a felülbírálat során csak abban a kérdésben dönthetett, hogy a felvételek felhasználása anyagi jogi értelemben jogsértést valósított-e meg, a fentebb kifejtettek szerint pedig a válasz nemleges.

[19] Mindezekre figyelemmel az ítéltábla az elsőfokú ítélet fellebbezett részét, a per főtárgya tekintetében, a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

[20] Az eredménytelenül fellebbező felperes a Pp. 83. § (5) bekezdése alapján másodfokú perköltségét viselni köteles. Mindemellett a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján köteles az alperes által Pp. 81. § (1) bekezdése szerint felszámított másodfokú perköltség megfizetésére. Az ítéltábla az alperesi képviselő munkadíját a 17/2024. (XII.9.) IM rendelet 2. § (1) bekezdése szerint, a felszámítottal egyezően állapította meg, figyelemmel arra is, hogy a költség felszámítást az alperes nem vitatta.

[21] A Pp. 383. § (6) bekezdése értelmében a másodfokú bíróság a fellebbezési kérelem és fellebbezési ellenkérelem korlátaira tekintet nélkül hivatalból határoz a le nem rótt illeték megfizetéséről. Az ítéltábla álláspontja szerint az elsőfokú eljárás pertárgyértéke magasabb összegű eljárási illeték megfizetését indokolja az elsőfokú határozatban foglalthoz képest, az alábbiakra figyelemmel.

[22] A személyiségi jogi perekben számítandó pertárgyérték tekintetében az ítéltábla már több alkalommal kifejtette álláspontját (Pf.II.20.117/2023/5/I.), mely álláspont azonban eltér a Kúria e körben elfoglalt álláspontjától, így például a Pfv.IV.20.326/2024/6. és Pfv.IV.20.194/2025/10. számú precedensértékű ítéletekben megjelenő érveléstől.

[23] A Pp. 346.§ (5) bekezdése alapján a jogi indokolás tartalmazza az ítélet alapjául szolgáló jogszabályokat és szükség esetén azok értelmezését, a megállapított tényekre vonatkozó bizonyítékokat azokkal a körülményekkel együtt, amelyeket a bíróság a bizonyítékok mérlegelésénél irányadónak vett, a tények megállapításának egyéb körülményeit, továbbá azokat az okokat, amelyek miatt a bíróság valamely tényállítást nem talált bizonyítottnak, vagy amelyek miatt a feljánlott bizonyítást mellőzte. A jogi indokolás tartalmazza azokat az okokat is, amelyek miatt a bíróság jogkérdésben eltért a Kúriának a Bírósági Határozatok Gyűjteményében közzétett határozatától (a továbbiakban: a Kúria közzétett határozata), vagy az arra irányuló indítványt elutasította. Az ítéltábla ezért ismerteti a fenti határozatokban megjelenő álláspontot, és az attól való eltérés indokait.

[24] A Pfv.IV.20.326/2024/6. számú határozatának [53] bekezdésében a Kúria kifejtette, a pertárgyérték számításánál korábban kialakult egységes ítélezési gyakorlatot egyáltalán nem tartja mellőzendőnek. A Kúria és a másodfokú bíróságok által követett következetes és egyértelmű ítélezési gyakorlat szerint, a személyiségi jogsértés jogkövetkezményének alkalmazására irányuló igények szorosan összefüggenek, azok valódi tárgyi keresethalmazatot nem képeznek. Ehhez képest a pertárgy értékének a meg nem határozható pertárgy értékre vonatkozó összeg tekinthető, úgy az első-, mint a másodfokú, illetve a felülvizsgálati eljárásban. Amennyiben az érvényesített sérelemdíj összege a meg nem határozható pertárgy értéként szereplő összeget (első- és másodfokú eljárás esetén 600-600.000 forint, a felülvizsgálati eljárásban 700.000 forint) meghaladja, akkor a sérelemdíj iránti igény összegét kell a pertárgy értékének tekinteni.

[25] A Pfv.IV.20.194/2025/10. számú ítélet [76] bekezdésének érvelése szerint nem volt jogszabályi alapja annak, hogy minden egyes jogkövetkezmény iránti kérelem vonatkozásában az általános pertárgyérték külön-külön felszámításra kerüljön. A jelen esetben ugyanis nem állapítható meg tárgyi keresethalmazat fennállása, különös tekintettel arra, hogy egyetlen jogsértés (jóhírnév védelméhez fűződő jogának megsértése) miatt kérte a felperes a jogsértés megállapítását és a jogkövetkezmények alkalmazását. A jogkövetkezmények tekintetében nincs helye külön-külön pertárgyérték felszámításának, a pertárgy értéke nem kumulálódik csupán azért, mert egyetlen személyiségi joga megsértése okán a jogosult a törvény általi felhatalmazásánál fogva egyszerre több objektív jogkövetkezmény alkalmazását igényli a Ptk. 2:51. § (1) bekezdése alapján.

[26] Az ítéltábla álláspontja szerint azonban részben az új eljárási törvény hatályba lépése, részben az illeték törvény vonatkozó rendelkezésének módosítása folytán a még 1952. évi III. törvény talaján kialakult gyakorlat, korábbi egységessége ellenére, nem tartható fenn.

[27] A személyiségvédelmi perekben mind a pertárgy értéke megállapítása (BH 1999.250), mind az eljárási illeték alapjának meghatározása során (EBH 1999.94) az volt korábban a gyakorlat, hogy amennyiben a jogosult keresetében (viszontkeresetében) a személyiségi jogsértés felróhatóságtól független és sérelemdíj (a rPtk. szerinti terminológiájában objektív és szubjektív) szankcióit együtt érvényesíti, úgy keresete – a perérték meghatározása szempontjából - egységes keresetnek minősül és csak az összegszerűen meghatározott sérelemdíj (kártérítés) iránti igényt kell figyelembe venni, a felróhatóságtól független (objektív) igényekre eső meg nem határozható perérték [Itv. 39.§ (3) bekezdése] csak akkor vehető figyelembe, ha az az alapján számítandó érték meghaladja a sérelemdíj (kártérítési)

követelést. A CKOT 2018. június 20. és 21. napi 41. állásfoglalásában írtak szerint az új Pp. vonatkozásában is fenntartandó ez a gyakorlat, arra hivatkozással, hogy amennyiben egy meghatározható és egy meg nem határozható pertárgyértékű kereset áll valódi keresethalmazatban, úgy az Itv. 40. § (1) bekezdése nem alkalmazható. Az Itv. 39. § (3) bekezdése ugyanis nem az „értékesített igény” értékét, hanem az „eljárás tárgyának” értékét határozza meg.

[28] A 2019. évi LXXXI. törvény 1. §-a 2020. január 1. napjával módosította az Itv. 39. § (1) bekezdését és a per tárgyának értékét tekinti az illeték megfizetésének alapjának a korábbi eljárás tárgyának értéke helyett. E jogszabályváltozás miatt – a Pp. háromtagú keresetfogalmára is figyelemmel – a korábbi gyakorlat nem tartható fenn.

[29] A háromtagú pertárgyfogalom esetében a kereset azonosíthatósága, megkülönböztethetősége más igényektől a kereseti kérelem, a tényelőadás és a jog fél általi minősítése (jogcím) vizsgálatával ejthető meg (A Polgári Perrendtartás és a kapcsolódó jogszabályok kommentárja I. kötet 1637 bekezdés, HVGORAC). A háromtagú pertárgyfogalom egyik jelentősége éppen abban áll, hogy ezáltal dönthető el az is, fennáll-e keresethalmazat. Míg az 1952. évi III. törvény (rPp.) a kéttagú (petitum és tényállás) keresetfogalom talaján állt, a bíróság a jogcímhez nem volt kötve, a jelenleg hatályos Pp. háromtagú keresetfogalmából következően a kereset kötelező tartalmi eleme a jogcím megjelölése. Nincs olyan jogszabályi rendelkezés, ami alapján a személyiségi jogi perekben a kereset, vagy a keresethalmazat fogalmát eltérően lehetne értelmezni. Ebből következően, ha a felperes a perben eltérő igényeket érvényt, amelyeknek a Pp. 7. § 8. pontja szerinti jogalapja (a jogcím) különböző, akkor ezek az igények keresethalmazatot képeznek. A személyiségi jogsértés esetén a felróhatóságtól független (objektív) különböző jogkövetkezményeknek különböző a jogalapja, mert azok nem azonos anyagi jogszabályi rendelkezésen alapulnak. A Ptk. 2:51. § (1) bekezdés a)-e) pontjában írt szankciók külön kérelmeket alapoznak meg, a bíróság e körben is kötve van a kereseti kérelemhez. Csak az állított jogsértés, jogsértések megtörténtét vizsgálhatja, kizárólag ezen jogsértéseket állapíthatja meg és nem alkalmazhat más felróhatóságtól független szankciót, mint amit a fél a keresetben, viszontkeresetben kért. Több objektív jogkövetkezmény alkalmazására irányuló kereseti kérelem esetén külön-külön vizsgálendő, hogy az egyes jogkövetkezmények alkalmazása indokolt-e (így például helye van-e eltiltásnak, az elégtétel képes-e betölteni célját). Az azonos magatartással elkövetett – azonos ténybeli alapokon nyugvó – de különböző jogcímeken előterjesztett jogsértések megállapítására, vagy más objektív jogkövetkezmények alkalmazására irányuló keresetek is tárgyi keresethalmazatban állnak egymással, mert az érvénytíteni kívánt igény jogalapja – a megsértett alanyi jog – eltérő. A felróhatóságtól független szankciók alkalmazására vonatkozó igény, illetőleg a sérelemdíj igény egymástól függetlenül és együttesen is érvénytíthető a sérelmet szenvedett fél döntésétől függően, ezért a sérelemdíj iránti igény valódi tárgyi keresethalmazatot képez a felróhatóságtól független jogkövetkezményekkel.

[30] A Kúria Pfv.20.194/2025/10. számú határozatának indokolása szerinti „egyetlen jogsértés” azt jelenti, az igényt érvénytíthetőnek egy személyiségi joga sérült. Azonos magatartással elkövetett több személyiségi jogsértés nem tekinthető egy jogsértésnek. Az egy jogsértésre alapított különböző igények érvénytíthetése a részben eltérő jogalap miatt a háromtagú keresetfogalomból következően keresethalmazatot képeznek.

[31] A Kúria Pfv.20.326/2024/6. számú határozatának indokolásában írt „szoros összefüggés” a Pp. 173. § (1) bekezdése szerint az előterjeszthető keresethalmazat körében vizsgálendő körülmény, de abból a háromtagú keresetfogalom szerint nem következik az, hogy a különböző jogalapon előterjesztett igények ne állnának egymással halmazatban.

[32] Sem a Pp., sem az Itv. rendelkezéseiből nem következik, hogy valódi tárgyi keresethalmazat esetén az egyes kereseti kérelmek illetékmentesek lennének, vagy a valódi keresethalmazat egyik kereset után fizetendő illeték magába foglalná a további, halmazatban álló kereseti kérelmek után fizetendő illeték egy részét vagy annak egészét.

[33] Mindemellett az Itv. 40.§ (1) bekezdése azt írja elő, hogy ha a fél egy eljárásban egy jogviszonyból eredő több igényét vagy több jogviszonyból eredő igényeit érvényesíti, az eljárás tárgya értékének megállapításakor – a járulékok figyelmen kívül hagyásával – az előterjesztett igények együttes értékét kell figyelembe venni. Ezen rendelkezés alkalmazását nem zárja ki az Itv. 39.§ (3) bekezdése, ugyanis az Itv. 40.§ (1) bekezdése a több igény érvényesítése esetén követendő speciális szabály, másrészt utóbbi szabály is az „eljárás tárgya értékének” megállapításáról rendelkezik.

[34] A 2019. évi LXXXI. törvény 1. §-a 2020. január 1. napjával módosította az Itv. 39. § (1) bekezdését és a per tárgyának értékét tekinti az illeték megfizetésének alapjának a korábbi eljárás tárgyának értéke helyett. E jogszabályváltozás miatt – a Pp. háromtagú keresetfogalmára is figyelemmel a – korábbi gyakorlat nem tartható fenn. A jelenleg irányadó jogszabályi rendelkezések alapján a személyiségi jogi perekben valamennyi valódi tárgyi keresethalmazatként előterjesztett kereseti kérelem önálló illetékalapot képez, s az eljárás tárgyának így kumulált értéke alapján határozandó meg a fizetendő illeték mértéke. Ez áll összhangban a pertárgy értékének számítására vonatkozó Pp. 21. § (5) bekezdésében foglaltakkal is.

[35] Arról, hogy a másodfokú bíróság a fentiek szerint a pertárgyértéket az elsőfokú bíróságtól eltérően számítja, ekként az illetékteher is meghaladja az elsőfokú határozat szerinti összeget, az ítéltábla a feleket tájékoztatta, a felperes ezen tájékoztatás ismeretében is fenntartotta fellebbezési kérelmét.

[36] A felperes az eredetileg előterjesztett keresetében a személyiségi jogsértés felróhatóságtól független szankciói közül két sérelmezett magatartás (felvétel készítés és felhasználás) vonatkozásában kérte személyiségi joga megsértésének megállapítását, emellett kérte a felperes kötelezését a jogsértés abbahagyására és az alperes eltiltását a további jogsértéstől. A per tárgyának értéke így az Itv. fenti rendelkezéseinek alkalmazásával, 4 x 600.000,-Ft, a pereszes felperes által fizetendő elsőfokú eljárási illeték összege tehát 112.500,- Ft a 2025. január 28. napjától hatályos Itv. 42.§ (1) bekezdés ab) pontja alapján.

[37] A másodfokú eljárásban a felperes fellebbezésével támadta a törvényszék érdemi döntését, a felvétel készítéssel összefüggő igények elutasítására vonatkozó rész kivételével, azzal, hogy már kizárólag a képfelvétel felhasználásának beleegyezés nélküli, személyiségi jogot sértő jellegének megállapítását kérte. A másodfokú eljárás tárgyának értéke tehát a fentiekre is figyelemmel 600.000,-Ft. A meg nem fizetett fellebbezési illeték összege [Itv.

46.§ (1) bekezdés] pedig 48.000, -Ft, amelyet az eredménytelenül fellebbező felperes köteles viselni a Pp. 102. § (1) bekezdése értelmében.

Győr, 2026. január 15.

dr. Szalay Róbert sk.

dr. Konarik Attila sk.

dr. Mészáros Zsolt sk.

a tanács elnöke

előadó bíró

bíró